

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 11 • год. CIV • 12 юни 2025 г. • цена 1 лев

www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

На стр. 6

ЕДИН ЗАБРАВЕН ЕПИЗОД ОТ ГЕРОИЧНИЯ ЖИВОТ НА КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ХРИСТИЯНСКИ СЪБОР „СПАСОВДЕН“ В МЕСТНОСТТА БАКАДЖИКА КРАЙ ЯМБОЛ

Четиридесет дни след Възкресение Христово светата Православна църква чества големия празник Възнесение Господне или Спасовден. Тракийската бежанци почитат Възнесение Господне, символизиращ акта на човешкото Спасение, защото той носи в себе си спомена за хилядите изстрадали тракийски българи, които са съхранили своята християнска вяра и българската си идентичност.

Спасовден за поредна година събра на 29 май т.г. наследници на тракийските бежанци, певчески и танцови състави от страната за XIX-то издание на Националния тракийски християнски събор „Спасовден“, чиято цел е да популяризира тракийския фолклор и да съхрани връзката вяра-традиция.

Традиционни организатори на Националния тра-

кийски християнски събор „Спасовден“ са Съюзът на тракийските дружества в България, ТД „Тракия“, гр. Ямбол, с подкрепата на общините Ямбол, Тунджа, Елхово и Болярово.

Съборът беше уважен от областния управител на Ямбол Николай Костадинов, кмета на Община Тунджа Станчо Ставрев, председателя на ОбС Тунджа Атанас Христов, зам.-кмета на Община Тунджа Стоян Петков, кмета на Община Елхово Петър Гендов, зам.-кмета на Община Болярово Нина Терзиева, кмета на с. Чарган Стоимен Петров, кметове на близки села, представители на местната и общинската власт, Кр. Премянов – председател на СТДБ, Кирил Киряков – зам. председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Лазар Маджаров“, Сливен, тракийци, гражда-

ни и гости на Ямбол.

XIX-то издание на събора започна с благодарствен молебен, отслужен от Негово Високопреосвещенство Сливенският митрополит Арсений, който се обърна към присъстващите с архипастирско слово за празника.

Председателят на тракийското дружество в гр. Ямбол и зам.- председател на ЦР на СТДБ Михаил Вълв благодарни на съорганизаторите и припомни, че християнският събор води началото си от XIX век, когато жители на близките до Ямбол села са се събирали около манастира „Св. Спас“. По-късно църквата е разрушена и ограбена, а традицията прекъсната. Съборът е възобновен през 1999 г. с благословията на покойния Сливенският митрополит Йонакий. В началото той се провежда като регионален, а

от 2000 г. става национален.

Приветствия към участниците отправиха председателят на Съюза за тракийските дружества в България Красимир Премянов, областният управител на Ямбол Николай Костадинов, Сливенският митрополит Арсений, кметът на Община Тунджа Станчо Ставрев и заместник-кметът на Община Болярово Нина Терзиева. Прочетени бяха поздравителни адреси от доц. Тодор Чобанов – зам.- министър на културата и от В. Ревански – кмет на Община Ямбол (публикувани са на с. 7).

Заместник-кметът на община Болярово Нина Терзиева поздрави участниците от името на кмета Христо Христов като акцентира на факта, че:

„Съборът на Бакаджик не е просто събитие - той е мост между поколенията.

Той е доказателство за любовта и уважението към нашите корени, за съхраняването на нашата история и за изграждането на по-добро бъдеще за следващите поколения.

Поздравявам всички участници, организатори и гости на събора и ви пожелавам много успехи, здраве и вдъхновение. Нека този събор бъде още едно потвърждение за силата на тракийския дух и за нашата обща кауза - да съхраняваме и предаваме на поколенията

богатото наследство, което ни е оставено.“

В словото си председателят на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Премянов заяви: „Тракийското културно наследство е част от нашата славна история. И ако си спомняме за нея само за това, че сме се били и сме давали кръв, не е достатъчно. На младото поколение трябва да се предават като завет традиции“, Големият смисъл на такива събори

е да пазим традициите, да не забравяме, че сме българи. С тази цел Съюзът на тракийските дружества в България организира над 30 такива национални прояви в страната, отбелязва още той.

Съборът продължи с богата програма, в която участваха тракийски фолклорни групи, състави и индивидуални изпълнители, които представиха богатството на фолклора, утвърждаваха българските традиции и съхраняваха връзката с корените ни.

Почит към Христо Ботев

На 2 юни се навършиха 149 години от гибелта и великия революционер и 141 г от първото отбелязване на датата на смъртта му във Враца и Пловдив през 1884г.

Както всяка година на 2 юни членовете и приятели на Читалище „Тракия – Пловдив – 2008 г.“ и „Тракийско дружество-Пловдив“ поднесоха цветя, четяха стихове и отдадоха почит с едноминутно мълчание.

Тракийци в цялата страна сведоха глави пред подвига на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България.

РЕГИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ХРИСТИЯНСКИ СЪБОР „СПАСОВДЕН“ В АХЕЛОЙ

ВАЛЯ ГЕОРГИЕВА

На 29 май, на християнския празник Възнесение Господне (Спасовден) град Ахелой празнува своя празник с богата културна програма.

Празничният ден започна със Света тържествена литургия в храм „Свето Възнесение Господне“ и продължи с откриването на XVIII Регионален тракийски християнски фолклорен събор „Спасовден“, който тази година се проведе на 2 сцени – на новоизградена постоянна сцена в парка, и на изнесена външна сцена.

Съборът бе открит от кмета на града Димитър Нейчев. Гости бяха кметът на Община Поморие Иван Алексиев, който също поздрави гостите и жителите за празника на града, заместник – кметът Янчо Илиев, председателят на ОС Адам Адамов, кметът на гр. Каблешково Ивайло Душев, общински съветници, учители и директори на детската градина и училището в гр. Ахелой.

Раздаден беше и традиционен агнешки курбан за здраве.

ЕДИН ВЕК БЕЗСМЪРТИЕ НА ПЕНЬО ПЕНЕВ – ПОЕТЪТ НА ВЪЗТОРГА И ПОКРУСАТА

Продължение от миналия брой

АКАД. ИВАН ГРАНИТСКИ,
ЧЛЕН НА ВК НА СГДБ

В творбите, които най-уловно определяме като пасторални, усещаме нежната душа на поета – любовта и синовното преклонение пред майка му, умилението от невръстния син с косици по-светли от лен, вдъхновението от родните селски угари, възторга пред поетичните залежи над река Росица, съзерцанието на нощното звездно небе, бърборенето на веселия бълбукащ дъжд, който пее по плочите и капчуците, румените като божур небеса, „синия облак на цъфнали люляци / и роящи крилати певци / между тях.“ Простодушието, непосредното лирическо чувство, което дори граничи с наивизъм, определя основните внушения на този кръг творби. Кратката и вдъхновена лирическа импресия „В дъжда“ сякаш емблематизира изповедността и сантименталното разголяване на поетовата душа.

Навън вали,
вали дъжда,
бълбукаят и шумят
улиците
и сочнозвучно из града
плющят по плочите
капчуците...

О, колко весел е дъжда,
когато знаеш:
има къща
и незаклучена врата,
където можеш
да се връщаш.
7.

Третата основна линия в творчеството на Пеню Пенев е свързана с резигнацията, разочарованието, покрусата от предателството на идеала и нашествието на подлостта и интригите във времето на изграждането на новия живот.

Пеню Пенев има стихотворение със заглавие „Епоха“ и подобно на учителя си Вапцаров в това стихотворение поетът също с гняв разсъждава за поруганата човешка чест, за плъховете, ширнали се в долапа на живота, за мерзавца, който рови с мръсни пръсти в душата на човека и горестно възкликва:

Колко трудно е
в нашия век
да бъдеш
честен човек!

В друга знакова творба „Когато се наливаха основите“ пак подобно на учителя си Вапцаров поетът се обръща към потомците с трагичния въпрос какво ще запомни историята от борбите на това поколение, от конфликтите, от илюзиите и реалностите:

Дали ще им разкаже с памет свежа
историята, или ще мълчи
как избуйваше у нас надежда,
поливана от плачещи очи...

Потомци, вий напразно ще се ровите,
докрай едва ли ще узнайте вий,
когато се наливаха основите –
какъв живот живяхме ний!

О, колко трудности за нас дойдоха!
Завидна беше нашата съдба!
Ний не живяхме дни, епоха –
борба живяхме ний, борба!

Късните творби на Пеню Пенев ни го представят като Байроновия драматично-роматичен герой Чайлд Харолд. Разкъсан от противоречия, хвърлящ се от висините на възтор

га към гълбините на отчаянието. Той ту ще възкликне:

Нашият спомен гроб няма,
нашите сълзи нямат сестри!
ту ще прокламира с желязна решителност и непоколебимост:
Чукът на мечтите ни с хиляди тона

на нашия век наковалнята бие...

– Звънтя, мъжество!

По склона възлизай
на вярата
с изкованата смелост!
8.

Има и още една линия в творчеството на Пеню Пенев, която като че ли остава малко недооценена от литературните изследователи и критици. Става дума за неговата интимна лирика. В продължение на повече от десетилетие Пеню Пенев ражда прелестни любовни стихове. Някои от тях са възторжени и екстатично заредени, други са тревожни и носещи неясно вътрешно напрежение, трети изразяват върховна болка и страдание, четвърти са белязани от омисротворена печал и примирение. В почти Дебелянов лад звучи стиха на Пеню Пенев „Моите дни“, писано в края на 1951 г.:

Няма никога никъде никой –
само мъка и ужас голям;
само сълзи в очите ми бликат...
Тъй съм сам... тъй съм сам... тъй съм сам!

Моя тъжна, помръкнала младост –
днес ти нищичко нямаш в света!
Край теб всичко е черна нерадост –
самота... самота... самота...

Тия дни посивели и бледни,
ранна есен в които тръби –
може би ми са дните последни,
може би... може би... може би...

А в една от предсмъртните си творби (26 април 1959) поетът покрусено отронва:

Обида тук дочака
опазената нежност.
Линее сетно слънце
на смелите мечти.
И траурна камбана
в тревожна безнадеждност
в душата ми не стихва,
ридае и звънтя.

Тук трябва да подчертаем, че така наречената интимна лирика на Пеню Пенев – било творби, посветени на конкретна любима, било възторжени възпеви на любовта като вселенско чувство, няма нищо общо с твърденията на някои недоучили критици, които през годините виждаха в тази лирика само елементи на разочарования и скърби след някое бохемско запиване. Много по-сложни и дълбоки са предпоставките – безкрайно ранната чувствителност на поетовата душа, болезнеността, Ботевската страст силно да любя и яростно да ненавижда, гордостта и чувството за чест и достойнство, погазвани по най-брутален начин от нискочели анафети, интриганти или просто завистници.

Пеню Пенев има редица програмни творби, писани през различните периоди от краткия му, но бурен и съдържателен живот – от романтичните стихове, сътворявани по време на казармата, през ранните любовни трели, изливани в лирически въздишки, до класическата му поема „Дни на проверка“. Да припомним и едно поразително стихотворение,

95 години от раждането и 66 години от смъртта на Пеню Пенев

което е най-силния отговор на интригите, злословията, клоките, недомлъвките и непочтените подмятания (каквито впрочем са подхвърляни и на Димчо Дебелянов и на други поети от бохемата в началото на миналия век). Ето това поразително стихотворение:

Душата ми не е модерен ресторант,
за да гуляят в нея разни дами.
Не искам аз тъй гордия талант
да похабя във разни лични драми.

За теб е труден моят път сред грохота,
разбил съня на празна суета.
Довиждане. Мен чака ме епохата,
съня ми слънчев чака вечността.
9.

Литературният критик Панко Анчев проникновено разсъждава върху две лица, две тенденции, две главни интонационни вълни в творчеството на Пеню Пенев: „...едното възторжено, вдъхновено от мащабните строжежи и размаха на обществените промени. А второто – тъжно, разочаровано и страдащо от неуредиците, бездушието и оеснавяването на хората. Всъщност лицата не са две; по-скоро би трябвало да говорим за смяна на тоналностите в гласа на обществото. П. Пенев артикулира този глас и му придава исторически смисъл. Неговата поезия съдържа енергията на времето, която от съзидателна се превръща все повече в рушителна или изобщо изчезва. Съзнанието на обществото от тази епоха е, че материалното строителство променя хората. Много показателна е популярната и често повтаряна тогава формула „Ние строим Димитровград, той строи нас!“ Всичко се прави за хората и обществото, а не за някакво паразитно малцинство, както е било преди. Новият тип обществено-политическо устройство вдъхновява своите членове, увлича ги в орбитата около себе си. Единствено революцията или войната може да увлече и събере толкова обществена енергия в себе си и да покори духовете на хората. „Общата полза“ е удивителен стимулатор за креативни действия и вдъхновения. Поезията на Пеню Пенев е проникната от вдъхновението на обществото.“

Несъмнено обаче всезавладяващото чувство за самотност, безнадеждност, безпомощност, обреченост и безсилие пред социално политическите вихрушки и капризите на съдбата най-ярко се откроява в програмното стихотворение „След залеза...“ С тази си творба Пеню Пенев се доближава до върховите изблици на трагизъм и усещането за космическата печал и ролята на отделната личност като пращинка, подмятана от враждебните вихри. По силата на трагическите си внушения това стихотворение се родее с някои творби на Пейо Яворов или Димчо Дебелянов примерно.

Живот, живот! – на младото ми рамо
ти сложи тежка, лицемерна длан. –
Мечтаното е вече отменено,
изпита – чашата, смехът – изсмян.

О, колко тиня извора помътя! –
и аз утеха по-добра не знам
от тази – в тоя век на кръстопътя
да бъдеш влюбен, горестен и сам...

Не ни ли напомнят тия стихове на Дебеляновата „Черна песен“, на неговия трагичен вопъл:

На безстрастното време в неспира
гасне мълком живот неживян.
И плачът ми за пристан умира
низ велика пустиня развян

Или на апокалиптичните внушения на Яворов в „Нощ“, „Демон“ или „Среднощни видения“. Тук е мястото да подчертаем, че терзанията на Пеню Пенев са следствие не само на лични причини, семейни драми или неблагоприятния, но и имат дълбоко социални основания. Поетът като фина мембрана усеща остри социални колизии и нравствени разломи на размирното време. И той, подобно на Яворов, усеща трагичните вибрации на „тоя век на кръстопътя“.

10.

Представителите на високата поетическа традиция в българската литература, на които принадлежи и Пеню Пенев, винаги са имали съзнанието за мистична обреченост на Словото, на Отечеството. Дори в най-трагичните си мигове те не са забравяли своето високо благородно служение в олтар на светлината, благородството и нравствеността. Ето защо дори пред лицето на смъртта или непредотвратими изпитания те не хленчат, а приемат върховното предопределение спокойно и с философско разбиране и примирение. Така звучат и финалните два куплета от стихотворението на Пеню Пенев

„След залеза...“:

Към всичко рано станал безразличен,
аз отминавам чужд и мълчалив...
И всъщност аз не знам какво обичам –
знам само, че не съм щастлив!

Не искам нищо!... С никакви пътеки
не дира през страдания брод –
към слънцето, угаснало навеки,
към скъпата безсмислица: живот!

В лебедовата си песен – изключителната по своята вътрешна енергия поема „Дни на проверка“ Пеню Пенев възприема себе си като „глас и съвест на епохата“. И това не е израз на суетно самооблъщение и непомерно високо самочуствие. Обратно – подобно на своя велик учител Маяковски поетът усеща неспокойния ритъм на синкопно пулсиращото сърце на епохата – време на съзидание и възторг, но и време на униние, разпад и отчаяние. Време на героизъм, доблест и храброст, но в същото време и на подлост, предателства, низост и интригантски шабаш. В този смисъл поезията на Пеню Пенев е не само болезнена и искрена анамнеза на епохата, но и героико-трагична симфония на страстите, афектите, желанията, илюзиите, волята, безхарактерността, слабостта и силата на конкретните индивиди, отделните човешки души, които изпитват времето и времето тях изпитва.

За да ги провери дали са достойни човеци или безгръбначни плужери.

Несъмнено и с ярката си лирика, и с достойното си житейско поведение, Пеню Пенев се нарежда във фалангата на големите български поети на XX век, без които не можем да си представим панорамата на отечествената поезия. Изстраданият патос на автора на „Дни на проверка“ до болка искрената му любов към отечествените ценности, безкористното му служение в храма на българското Слово, го очертават като един от двигателите и моторите за развитието на българския стих, каквито са и неговите съвременници Александър Геров, Богомил Райнов, Валери Петров, Божидар Божилов, Павел Матев, Станка Пенчева...

Пеню Пенев – поета на възторга и покрусата, на патоса и унинието, на надеждата и отчаянието, е не само глас и съвест на епохата, но и чувствителната душа на едно време, заредено с бурноосни страсти и велики очаквания.

ТРАКИЙЦИ ОТ ПОМОРИЕ ПОСЕТИХА РОДНИТЕ МЕСТА НА ПРЕДЦИТЕ СИ

СВЕТЛАНА ПЕЕВА

Отново е май и тракийци от ТД „Одринска епопея“ гр. Поморие, със съдействието на Община Поморие, осъществиха станалото вече традиция пътуване до родното място на изселените от Одринска Тракия наши предци.

На 25-ти май, деня, в който бе отслужена Божествена Света литургия групата ни посети български храм „Св. св. Константин и Елена“ в гр. Одрин. Запалихме свещи за здраве и оставихме своя дар за подпомагане на българската църква.

В ранния следобед наследниците на тракийските бежанци посетиха родното място на дедите си – гр. Инедже, близо до Лозенград. Сърдечно ни посрещнаха кметът на Община Инедже, г-н Илхан Аръ и служители от кметството. На чаша чай в двора на кметството бяха проведени дружески разговори и разменени подаръци.

След това всички заедно отидохме до вековният дъб, който някога е бил в центъра на селото, и около който е преминавал живота на нашите прабаби и праядовци.

Председателят на Тракийското дружество г-жа Ана Тодорова постави цветя на паметната плоча с надпис „От признателните потомци – Поморие“. Насладихме се на изпълнението на жените от хор „Тракийка“. Тръгнахме към България твърдо решение да пазим и съхраняваме жива нашата родова памет.

СРЕЩА НА ТРАКИЙЦИ ОТ БУРГАС И СЕРЕС

Незабравимо минало, оставило трайни следи в бъдещето

СТОЯ ЯНЧЕВА – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СДРУЖЕНИЕ ПК ПРИСТАНИЩЕ БУРГАС,
СЕКЦИЯ „ТРАКИЙСКА ПАМЕТ“

Членовете на секция „Тракийска памет“ към Сдружение „Пенсионерски клуб Пристанище Бургас“ поехме инициатива да разнообразяваме своето ежедневие като споделяме спомени и опит, предавайки историята на родния край, традициите, обичаите, песенния и танцов фолклор, съхранени от нашите родители, за да ги популяризираме и предадем на следващите поколения. Искаме да представим техните традиции, обичаи, песенен фолклор и уникални танци. В рамките на нашата инициатива организирахме срещи с потомци на тракийци в различни краища на България и Турция.

През последния уикенд (14-16 май) посетихме в Гърция исторически значимите градове като Серес, Кавала и Солун, където се срещнахме с местни наследници на тракийци.

Приятелска среща с тракийските наследници в Серес обедини нас, тракийците от двете страни на границата, които, макар и разделени географски,

споделяме общ тракийски произход. Демонстрирахме пред тях как съхраняваме и предаваме традициите, обичаите, странджанските и тракийски песни и танци, запазвайки живата памет на своя корен. Този наш проект имаше за цел именно това – да съхрани и популяризира богатото културно наследство на тракийците от Одринска и Западна Тракия. Това беше една дългоочаквана среща на тракийци от двете страни на границата, на хора с тракийска кръв, доказваща, че когато коренът ти е тракийски и носиш традициите, обичаите и прекрасните странджански и тракийски песни, тракийската памет ще пребъде!

Срещата ни в Серес беше изключително вълнуваща и изпълнена с емоции. Разговаряхме за истории и традиции, които са преминали през поколенията. Почувствахме силната връзка между нас и тези прекрасни хора, които носят в сърцата си духа на своите предци. Поканихме ги да посетят България и с радост ще ги посрещнем тук, за да продължим заедно да поддържаме живи тракийските корени и култура.

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ СЪБОР

В БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

„СВ. СВ. КОНСТАНТИН И ЕЛЕНА“ В ОДРИН

■ Тракийци от Стара Загора

На 25 май 2025 г. се проведе традиционният Национален тракийски събор в българската църква „Св. св Константин и Елена“ в Одрин.

Съборът беше уважен от представители на българската дипломатическа мисия в Одрин, представители на Фондацията на Православната църква на Българската екзархия в Истанбул, членовете на Върховния комитет: Кирил Сарджев, член на ЦР на Съюза и председател на ТД „Георги Сапунаров“ в гр. Хасково, Цанко Атанасов, член на ЦР на Съюза и председател на ТД „Одринска епопея“ в гр. Стара Загора, Маргарит Петров,

зам.- председател на ВК и председател на ТД „Бойко Чавдаров“ в гр. Харманли, Ана Тодорова, председател на ТД „Одринска епопея“ в гр. Поморие, тракийски българи от дружествата в Бургас, Стара Загора, Харманли, Хасково, Карнобат, Ивайловград, Свиленград и др.

Отслужена бе Божествена Света Литургия, последвана от литургични песнопения.

В двора на църквата зазвучаха български песни, изпълнени от Фолклорната група на ТД „Тракия“, Свиленград.

Тракийци положиха цветя пред паметника на Екзарх Антим I.

■ Тракийци пред паметника на Екзарх Антим I

■ Тракийци от Свиленград

ЕДИН ЗАБРАВЕН ЕПИЗОД ОТ ГЕРОИЧНИЯ ЖИВОТ НА КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА

В памет на дядо ми Хараламби Етакчиев, роден на 12 декември 1914 г. в село Дервент, Дедеагачко, автор на „Заточението – ранни и по-късни спомени на един тракиец“.

Любомир Трифонов, внук на Хараламби Етакчиев

„Кажете на вашия кървав султан (канлъ султан), че докато има като него фанатици и кървави султани, докато назначава управници като тебе и други кръвопийци на християнската кръв, ще има войводи като мене, които ще пълнят горите и планините (даглар ве баканлар) – тъй кажете много здраве от мене“ – с тези думи Капитан Петко Войвода, облечен в празнична родопска носия от бяло сукно, обшита с коприна, сребърна и златна сърма се обръща към пребледнелия от яд турски делегат – тържестел срещу Войводата пред Инджекаровското ханче в Карачелебийския балкан, на 6 км от гр. Чепеларе, където през месец юли 1878 г. се е състояла срещата между легендарния Войвода и двайсетина европейски делегати, отседнали в този хан. Само руският делегат бил във военна униформа на генерал, останалите били цивилни. По искане на английския делегат за сигурност била взета цяла сотня казаци, която трябвало да залови Капитан Петко войвода. Двама казаци с местни жители намерили Капитан Петко войвода в горите. На честна дума войводата се съгласил на среща с делегатите. Капитан Петко войвода пристигнал видимо сам пред Инджекаровското ханче, застанал на чардака, дал знак с ръка и от горите пред смяните погледи на делегатите се появили 300 момци. Руският делегат прошепнал на английския делегат: „Е, колега, да дам ли заповед да бъде уловен воеводата, какво ще кажете?“

„Не, не – отговорил англичанинът – по-скоро да се отдалечим от това място на смъртта, по-скоро!“

И тръгнал Капитан Петко войвода със своите момци нагоре из горите, в които изчезнали от погледите на смяните дипломати. Подобно зрелище едва ли са виждали господата дипломати, расли и остарели по салоните. Картина, която гледали, била от една страна чудесно живописна, а от друга – страшна, тъй че правила човек да се вижда слаб и потресен до дъното на душата си.

Впечатлен от историята, художникът проф. Иван Петров рисува картина, озаглавена „Инджекаровското ханче“ (снимка 1).

Днес поради липсата на реставрация и поддръжка през годините Инджекаровското ханче НЕ съществува. Изчезналата сграда на ханчето заличава и спомена за него, и случката с легендарния български войвода през 1878 г.

Сградата на Инджекаровското ханче е открита през 70-те години на миналия век от Александър Караманджуков, Хараламби Етакчиев и други тракийски и родопски деятели по време на туристически поход по историческите места в Родопите, свързани с Капитан Петко войвода. За съжаление, в статията на Хараламби Етакчиев „Следи няма, а следите остават...“, публикувана във вестник „Работническо дело“ (най-голямата медия през онези години) от 4 февруари 1984 г., брой 35, четем следното: „Но последните години, обикаляйки местата, където е бродил славният народен защитник, останахме огорчени от видяното – от ханчето, станало историческо в съзнанието на народа, няма и следа. Говореше се, че ще се реставрира...“

През миналата година, пътувайки по маршрута Бяла черква – Персенк – Скални мостове – Изгрев спряхме в Чепеларе, разгледахме къщата, в която е бил настанен щабът на войводата, обкичихме с цветя паметната плоча и поехме към Преглед. Отново бяхме покрусени – ханчето го нямаше. Инджекаровското ханче може да се реставрира. От него са запазени снимки. Ние, туристите сме се фотографирали неведнъж пред него. Ханчето може да няма архитектурна стойност, но то е място свято и свидно, което напомня за славния поборник“.

Статията излиза по повод 177 години от рождението на Капитан Петко войвода (18 декември 1844 г., село Доган Хисар, Дедеагачко, Беломорска Тракия).

■ Инджекаровското ханче.
Картина на художника проф. Иван Петров

■ Тракийци пред
Инджекаровското ханче

■ Тракийци пред
Инджекаровското ханче

ТРАКИЙЦИ В БУЗОВГРАД СЕ ПОКЛОНИХА ПРЕД ПОДВИГА НА БОТЕВ И НА ЗАГИНАЛИТЕ ЗА СВОБОДАТА НА БЪЛГАРИЯ

„А бедният роб търпи и ние
без срам, без укор, بروме време,
откак е в хомот нашията иня,
откак окови влачи народа,
броим и с вяра в туй скотско племе
чакаме и ний ред за свобода!“
Христо Ботев из „Елегия“ 1870 г.

За поредна година в казанлъшкото село Бузовград, паметната дата 2 юни – Ден на Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България, събра най-активните граждани пред паметника на загиналите в селото. Да почетем паметта на отдалите живота си за нас, винаги се превръща

в дълбоко емоционален момент. Радка Здравкова Добрева, ученичка в 5. клас в местното ОУ „Васил Левски“, рецитира за всички присъстващи баладата на Христо Ботев „Хаджи Димитър“. В присъствието и на нейните съученички/ци и учителки, Полина Стойнова, секретар на НЧ „Любен Каравелов – 1921“ разказа и късче от историята ни и защо този ден е толкова важен за нас. Сирените и съзнанието за всеобхватността на тази минута в страната ни, спират дъха. Мигът на споделеност, поклон, почит и благодарност към предците ни, споделихме и с Пенсионерски Клуб и Туристическо дружество „Бузово кале“, Кметство Бузовград и Тракийско дружество „Одрин“.

ТРАКИЙЦИ В КАРНОБАТ СВЕДОХА ГЛАВИ ПРЕД ПОДВИГА НА БОТЕВ

ДОНКА ДИМОВА

На 2 юни – денят, в който почитаме Христо Ботев и загиналите за свободата на България, членовете на Тракийско дружество „Слав Мерджанов“ – гр. Карнобат, водени от своята почетна председателка г-жа Милка Ковачева, отдадоха за-

служена почит пред паметта на великия поет и революционер.

Те поднесоха венци и цветя пред бюст-паметника на Христо Ботев в двора на СУ „Христо Ботев“ и сведоха глави в едноминутно мълчание в памет на героите, дали живота си за свободна България.

Тракийците бяха сред гостите на тържествената програма, подготвена от училището. Ученици, учители и граждани се събраха заедно, за да си припомнят безсмъртните завети на Ботев и да съпреживеят с трепет слово, песни и стихове, посветени на борбата за свобода.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Общинска администрация
Ямбол

Чрез г-н Михаил ВЪЛОВ
председател на Дружество „Тракия“-Ямбол
до участниците в XIX Национален тракийски
християнски събор „Спасовден“

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

Уважаеми участници в XIX-ия
Национален тракийски християнски събор „Спасовден“,

От името на Община Ямбол и лично от мое име ви поздравявам сърдечно за вашето участие в този значим празник, който събира на едно място тракийската култура, традиции и духовност. Вашият талант и преданост към нашето културно наследство допринасят за запазването и предаването на богатството на нашата история и обичаи.

Нека този празник ни вдъхнови да живеем с вяра, доброта и братство, като следваме учението за любовта и духовното възвисяване, които ни носи Христовото Възнесение.

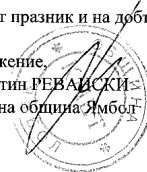
Желая ви силен дух, здраве и още много успешни изяви!

Нека този събор бъде изпълнен с позитивна енергия и споделеност, които ще направят празника още по-знаменателен и запомнящ се.

Бъдете здрави, силни и горди носители на тракийската култура!

Честит празник и на добър час!

С уважение,
Валентин РЕВАЙСКИ
Кмет на община Ямбол

8600 Ямбол, ул. Г. С. Раковски 7
e-mail: yambol@yambol.bg
web: www.yambol.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

ДО
ОРГАНИЗАТОРИТЕ, УЧАСТНИЦИТЕ И
ГОСТИТЕ НА
XIX НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ
ХРИСТИЯНСКИ СЪБОР „СПАСОВДЕН“

УВАЖАЕМИ ОРГАНИЗАТОРИ,
УВАЖАЕМИ УЧАСТНИЦИ И ГОСТИ НА СЪБОРА,

С чувство на уважение и признателност се обръщам към всички Вас по повод провеждането на XIX Национален тракийски християнски събор „Спасовден“, който тази година отново събира стотици родолюбиви българи в свято място - местността „Бакаджик“ край гр. Ямбол.

Днес, когато заставаме пред спомена за поколения бежанци, заселили се в Ямболския край след Освобождението, Балканските войни и Първата световна война, отдаваме заслужена почит на тяхната вяра, борбен дух и упорство. Този събор е не просто възпоменание – той е жив мост между миналото и настоящето, между историята, съхранена в паметта, и културната идентичност, която предаваме на идните поколения.

Тази година местността „Бакаджик“ отново ще се изпълни с духа на миналото и с гласа на живата памет – благодарение на достойните потомци на тракийски бежанци от цяла Югоизточна България. Те не са просто гости на събора – те са носители на кръвта и духа на хора, които с мъка са напускали родните си огнища, но никога не са загубили вярата, езика и песента си. С всяка крачка по пътеките към връх „Св. Спас“, с всяко поднесено цвете и с всяка изречена молитва те възкресяват нишката между поколенията – нишка, опъната от болка, но съшита със сила и обич към България. В присъствието им днес живее една непреклонна истина: че родовата памет не се забравя, че българският корен е дълбок, и че заветът на дедите намира отзвук в сърцата на техните внуци.

Затова и символиката на мястото – връх „Св. Спас“ и разрушеният, но възкресен в народната памет манастир, излъчва мощно духовно послание. Построен с труда на български родолюбци, манастирът и днес е свидетелство за общата ни борба и вяра в свободата.

Поздравявам сърдечно Съюза на тракийските дружества в България, Регионалното дружество „Тракия“, екипите на Общините Ямбол, Тунджа, Елхово и Болярово за съхранената традиция, за възраждането на събора през 2015 г., а преди всичко - за тяхната неуморна работа в името на духовното единение и националната памет.

На всички Вас – участници, организатори, духовници и гости, пожелавам вдъхновение, здраве и сила да продължавате делото на предците ни: да пазите вярата, да почитате традицията и да изграждате бъдещето на България.

ЧЕСТИТ СПАСОВДЕН!

29 май 2025 г.

ДОЦ. Д-Р ТОДОР ЧОБАНОВ
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7А, тел.: 02/987 48 96

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: Главен редактор д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ,
акад. Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ;
Тодор КОРУЕВ Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Димитринка СМОЛЕВА (София) 0886 746 044; Христо ХРИСТОВ (Варна) Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) 076/60 13 67;
Радостина ПРАМАТАРОВА (Средец); Стефан МИЛЕВ (Маджарово); Веска ЛАМБОВА (Шумен) 0877 71 85 03; Светла ЧЕРНОГОРОВА (Сливен); Донка ДИМОВА (Карнобат)
Златка МИХАЙЛОВА и Анета ГЕОРГИЕВА (Хасково) 0894 044 420; Мария ИВАНОВА (Ямбол) Светлана ПЕЕВА и Валя ГЕОРГИЕВА (Поморие); Недка ОНОВА (Крумовград).

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака).

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

ПРОФ. ПЛАМЕН МИТЕВ:

И БОТЕВ СЕ УВЕРИЛ, ЧЕ БЪЛГАРИНЪТ ЧАКА СВОБОДАТА НА ТЕПСИЯ

Визитка: Проф. Пламен Митев историк и преподавател в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Един от най-сериозните изследователи на Българското Възраждане. Автор на десетки статии, студии и монографии.

В деня на Ботев си спомняме за него с интервюто на проф. Пламен Митев, декан на Историческия факултет в СУ.

Според историка Христо Ботев е личност, която дразни политиките. „И преди, и сега. Защото той не е като Левски“.

У Ботев има много социални, политически акценти, които не биха били приети лесно от съвременната политическа класа. В този смисъл последните 25 години наблюдавахме периоди, в които Ботев беше забравен. Или за Ботев се говореше много малко или пък се изкарваха само „жълти“ детайли от онова, което знаем за живота му и делото на Ботев“, казва професорът и допълва, че такъв, какъв го познаваме от неговата поезия, революционерът сякаш се е позагубил в последните години.

Коя е причината и кой има интерес от това?

Отговорът на историка Пламен Митев е: „Ботев е един от крайните републиканци. Ботев е един от социално ориентирани политически дейци преди Освобождението, който говори за равенство, социална справедливост - понятия, които днес дразнят част от нашите политици. Или пък на днешните ни политици им е трудно да се съизмерват с начина на мислене на Ботев“. Това понякога отклонява вниманието към истинския Ботев, е мнението на проф. Митев.

Ако трябва да потърсим по-дълбоките корени на поведението на Ботев, който е опиянен от идеята да постигне своя идеал и пожертва живота си пред олтар на свободата, според професора, има „едно самозалъгване“ сред хъшовете, че като развеят байрака на бунта, българският народ ще скочи с оръжие в ръка, за да се освободи. Драматичната съдба на Ботевата чета показва точно обратното, убеден е проф. Митев.

По пътя си от Козлодуй до Врачан-

ския Балкан Ботевите четници намират много малко подкрепа от населението.

Когато се търси обяснение за последните часове от живота на Ботев, се акцентира върху този психологически срыв, който преживява войводата, сблъсквайки се с неготовността на българина сам да грабне оръжието и да се бие за своята свобода.

„И Левски го казваше, че българинът чака да му се поднесе свободата на тепсия. Ботев се уверява също в тази истина.“

Историкът допълва: „Много от очевидците, участници в четата, останали живи след Освобождението, разказват как по време на бойните действия са забелязали мнозина българи, които са наблюдавали от страни хода на сраженията и когато виждат какво се случва, се изпокриват в шумата и се връщат обратно по селата и градовете, откъдето са дошли“.

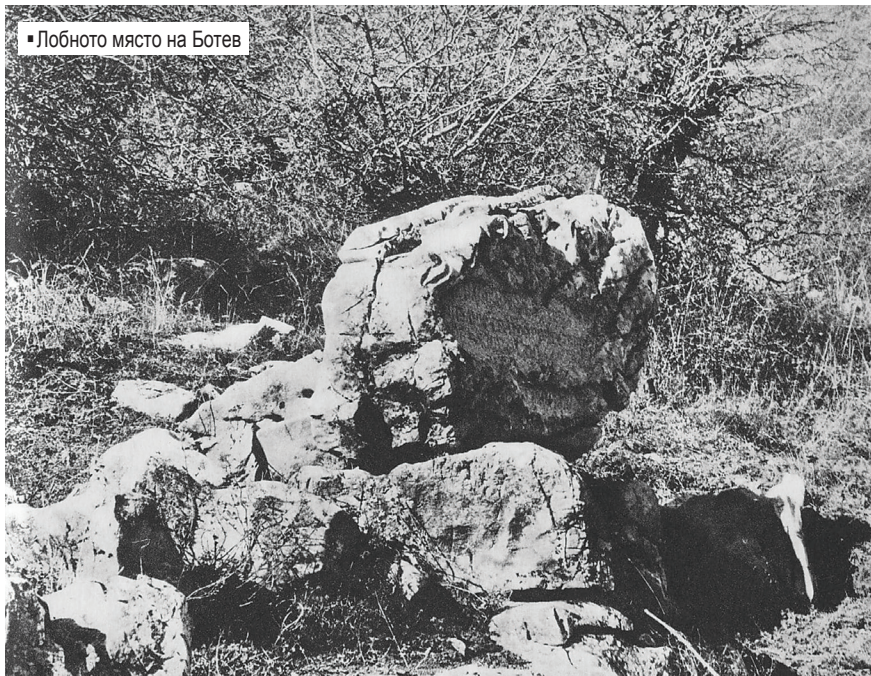
Трудно е да се докаже дали това е вярно или не, но има и други факти.

Професорът огласява един покъртителен момент от тази драма: когато българското население в едно врачанско село само пожелава да изпълни смъртната присъда на част от заловените Ботевите четници. И това става след гибелта на Ботев.

„Ние не говорим за тези неща, но и не трябва да се преекспонират тези факти. Би трябвало да се опитаме да ги обясним.“

Ученият отдава това на 5-те века робство, в които българинът генетично, поколение след поколение, усвоява философията на оцеляването. В заключение историкът отбелязва: „Ботев е вграден в нашата памет национална и ако го забравим, това означава, че няма да бъдем същите“.

Източник: Епицентър

• Лобното място на Ботев

• Паметникът на връх Околница, изграден през 1939 г.